

STOMP

Moderna umetnost. Nisem poznavalec umetnosti. Še niti za laika se ne morem proglasiti. Ampak vem, da so mi ponavadi bolj všeč klasične umetnine kot neke moderne zamislice. Med moderne bi štel tudi plesno predstavo Stomp, ki sem si jo ogledal.

Ne bi se mogel bolj motiti. Stomp je enkratno doživetje, ki je boljše od vseh plesnih umetniških predstav kar sem jih videl. Vsi oderski umetniki si želijo, da bi osvojili občinstvo. Da bi ujeli stik z njim in ga obdržali do konca predstave. Zelo dobrim to tudi uspe. Izvajalcem STOMP-a to uspe vsem. Ko celotna dvorana v Cankarjevem domu stoji na prstih kdaj bo morala spet zaploskati, veš, da ti ljudje obvladajo.

Kaj sploh je STOMP? Sami se definirajo kot plesna art skupina, ki uporablja običajne predmete na neobičajne načine. STOMPovci so dejansko skupina ljudi, ki izvirajo iz različnih etničnih okolij (črnci, belci, azijski) in pomembneje iz različnih umetniških okolij. V skupini so tako stepovci kot jazz baletovci imajo tudi glasbenike. Naprimer bobnarje in organiste pa fotografe in vse poklice, ki si jih človek sploh lahko zamisli. Druži jih predvsem eno; želja po nenavdnem. Občinstvu pokažejo, da se da metle, škatle z vžigalicami in celo kašlanje rimitizirati in s tem spremeniti v nekaj zabavnega.

O STOMPu je bilo napisano že ogromno. Ampak, da osvežim spomin, bom napisal še jaz. STOMP se je začel na ulicah Brightna v Angliji. Luke Cresswell in Steve McNicholas, ustanovitelja STOMP-a, sta izvajala ulične performance v želji, da bi pritegnila pozornost. Takih artistov je bilo v Angliji več; znani so bili kot *buskers*. »Buskanje« je zelo starodaven angleški običaj, znan že iz srednjega veka, ki se je začel na vaških veselicah, se kasneje preselil celo v mestne teatre, a na žalost izumrl. Cresswell in McNicholas sta običaj ponovno obudila, a ga tudi posodobila. Dodala sta mu elemente modernega giba in zvoka. Oba zagotavljata, da v predstavi ni nikakršnih »skritih« sporočil. Nobenih političnih namigov, nobenega promoviranja firm. Nič. Le hrup, ki ga čez dan ljudje skušajo preslišati. Dejansko je predstava ironična. Na videz vse kar ti ljudje počnejo, je tolčenje v ritmu. Nobenega dialoga, nobene zgodbe... Le bum, bum, bum. Prav tisti bum, bum, ob katerem si zatisnem ušesa, ko doma nekdo sesa, ali prav tisti bum, bum, ki me tako živcira, ko nekdo kida sneg, jaz bi pa spal. Razlika je, da oni ritimizirajo hrup. S tem postane zabaven.

Ha, ha. Uvrstiti STOMP v zvrst plesa. Še sami se ne znajo. Dejansko gre za ples in glasbeno predstavo, ki pa nima jasnih značilnosti le-te. Tako kot je gledališka predstava, ki pa nima značilnosti le-te. Dejansko vidimo, da se odvija nekakšna zgodba. Igralci nas hočejo naučiti, da lahko iz vsake stvari, pa čeprav je majhna kot škatlica vžigalic, dobimo ritem. Da ni potrebno biti šolan glasbenik, da dobimo najosnovnejšo prvino glasbe; ritem. Ob enem predstavijo še nekakšen navk o nenestrpnosti in vse zaključijo z vrhunskim stikom gledalca z igralcem. Večkrat pevci malo nižje vrste, ki se ukvarjajo bolj s populistično glasbo, hočejo vspostaviti nek stik. Zato prosijo poslušalce, da jih spremljajo z rokami, da pojejo z njimi,... Vse to ljudje naredijo, ampak sploh niso pozorni. Pojejo in ploskajo, a ne pazijo natančno na ritem. Pri STOMPu gledalci tudi ploskajo. Ampak to s toliko pozornosti in zbranosti, da si po končani predstavi odahnejo, ker lahko znižajo raven zbranosti. To ni umeten stik z gledalci. To je *pravi* stik z gledalci.

Še zdaj ne vem natančno kaj STOMP je. Zdi se mi, da še sami ne vejo, kam bi se umestili. Vem samo, da mi je bila predstava zelo všeč. Pa nisem tip človeka, ki bi

hvalil iz vljudnosti. Predstava je res dobra! Že prej sem trkal s prsti po mizah in tolkel s kuliji po stenah in se počutil nerodno. Zdelo se mi je, da sem nedorasel. Zdaj vem, da nisem. Da je naravno in zdravo imeti smisel za ritem. To ti pokažejo na STOMPu. Oceniti STOMP z številko je preprosto. Čista petica.

